

BORELIOZA

Borelioza, choroba z Lyme, krętkowica kleszczowa, choroba zakaźna wywoływana przez bakterie należące do krętków *Borrelia burgdorferi*, *Borrelia garinii*, *Borrelia afzelii*, *Borrelia japonica*, które są przenoszone na człowieka przez kleszcze. Na boreliozę chorują też niektóre udomowione zwierzęta (psy, koty, bydło).

Po raz pierwszy choroba została opisana w Stanach Zjednoczonych w miejscowości Lyme w stanie Connecticut w 1975 roku. W Polsce zachorowania na boreliozę z Lyme zaczęto rozpoznawać dopiero pod koniec lat 80. XX wieku.

Wyróżnia się 3 fazy zakażenia, które najłatwiej zaobserwować u ludzi:

1. Stadium wczesne ograniczone - 7-30 dni po ukąszeniu - najbardziej charakterystycznym objawem jest tzw. rumień wędrujący *erytrema migrans* - czerwone przebarwienie w miejscu ugryzienia, które przejaśnia się w centralnej części, w tym czasie bakteria bytuje w skórze; dodatkowo mogą wystąpić objawy grypopodobne: bóle głowy, mięśni, stawów. Nie u wszystkich zarażonych pojawia się rumień.

2. Stadium wczesne rozsiane - bakterie przedostają się do narządów (serca, narządów ruchu, układu nerwowego itp.) dając niespecyficzne objawy neurologiczne i sercowe - czasami nawet już po 2-3 miesiącach od kontaktu z kleszczem.

3. Stadium późne - wiele miesięcy lub lat po zakażeniu może dojść do trwałego uszkodzenia zajętych narządów i w skrajnych wypadkach do śmierci chorego.

Objawy boreliozy:

- ◆ gorączki, poty, dreszcze, fale gorąca;
- ◆ zmęczenie, ociężałość;
- ◆ bóle i obrzmienia stawów;
- ◆ drętwienie kończyn lub tylko palców;
- ◆ trzeszczenie szyi, sztywność i bóle szyi;
- ◆ bóle i skurcze mięśni;
- ◆ tiki mięśni twarzy lub innych mięśni;
- ◆ kłucie, igiełki pod skórą, utrata czucia, palenie, przeszywające bóle;
- ◆ drętwienie języka, zwłaszcza jego czubka lub warg;
- ◆ kołatanie serca, skoki ciśnienia;
- ◆ podwójne rozmyte widzenie, częste czarne plamy, wrażliwość na światło;
- ◆ dzwonienie, bóle uszu, wrażliwość na dźwięk;
- ◆ problemy z oddawaniem moczu, za częste oddawanie moczu;
- ◆ problemy z koncentracją, czytaniem, trudności z myśleniem, trudności w znalezieniu słowa;
- ◆ słaba pamięć krótka, luki pamięciowe;
- ◆ ataki paniki, niepokój, depresja;
- ◆ problemy ze snem;
- ◆ halucynacje, depersonalizacja, psychoza;
- ◆ porażenie nerwów, w tym np. twarzowego (opadanie kącika ust);
- ◆ nietypowe napady padaczkowe;
- ◆ mioklonie (mimowolne, gwałtowne skurcze mięśni);
- ◆ ataksja (zaburzenie koordynacji ruchów).

Aby stwierdzić chorobę konieczne jest występowanie kilku objawów.

Oprócz bakterii boreliozy, kleszcze często infekują człowieka innymi patogenami, takimi jak: bartonella, babesia, erlichia, co bardzo utrudnia diagnozę i leczenie tej choroby.